

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

IX. Ceteri Reges novis officiis jus Patrocinij confirmarunt. Et præ ceteris
Invictissimus Ludovicus XIII. consilio & opera Eminentiss. Card. Ducis
Richelij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

ficum auxilia petendi, & Regum Gallia suppetias ferendi, post pristinas illas conventiones perduraverit; quis non perspiciat in Tertiam stirpem propagatum jus Protectionis, quod in Secunda stirpis exordio initium sumpserat.

VIII. Planè videtur Gregorius IX. eam induisse curam ut fœdera ista aliquo pacto renovaret bullatis litteris quas ad S. Ludovicum Regem Gallorum dedit anno MCCXXXIX. ut Fridericum Romanæ Ecclesiæ imminentem repelleret. Etenim cum regni Gallicani gloriam præ ceteris regnis, & in fide armis propaganda constantiam, magnificis verbis prædicasset, eodem que gradu dignitatis præcellere dixisset quo Tribus Iuda reliquis tribus exsuperabat:

Ex quibus, inquit, evidenti ratione perpendimus quòd regnum Francie prædictum, benedictum à Domino, Redemptor noster quasi specialem divinarum voluntatum executorem eligens, & ipsum sibi sicut pharetram circa femur accingens, ex ipsa sepius sagittas electas extrahit, & eas in tuitionem ecclesiasticæ libertatis & fidei, in contritionem impiorum, & defensionem justitiæ, in arcu brachij potentis emittit. Idem laudibus Gallos ornaverant antea Paulus I. quas novis beneficiis à Gregorio deinde sunt promeriti. Ex his testimoniis patet Pontifices Romanos non in Regis Galliarum unius vel alterius studio peculiari, sed in ipsius regniæ dignitatis nomine præsidium suum collocasse; ita volentibus divinæ providentiæ fatis, ut regnum Francorum sedis apostolicæ defensionem devotum consecratumque esset. Cui officio cum Reges cumulatissimè satisfacerent, jus istud protectionis, consuetudinis antiquissimæ præscriptione quæsitivissè, non sine ratione dici potest. Hunc morem obstabat Innocentius IV. cum à Conventu Patrum Cisterciensis ordinis peteret ut Ludovicum IX. suis precibus exorarent ne à pristina & receptissima Gallia consuetudine discederet; sed avorum vestigia premendo, Romanum Pontificem ab injuriis Friderici vindicaret. Hoc jus protectionis provocabat Urbanus IV. cum ad eundem Regem Ludovicum, tanquam *ad defensionis suæ dexteram*, teste Nangio, se contulit, ut à Manfredi Siciliæ Regis impetu se immunem præstaret.

IX. Neque verò huic officio defuere Reges qui illos exceperunt. Non deficit in posteris innata majoribus erga Summos Pontifices singularis propensio; sed quasi hereditario jure ad omnes successores transmissa, ad nostram usque ætatem integra atque illibata pervenit; adeo ut tot ferè possit sedes apostolica laudare vindices, quot Reges Gallia. Quare non immorabor in re-

centendis per quos Summorum Pontificum res steterè; cum satis superque mihi sit hoc unum duntaxat monuisse, Galliam nullum Regem agnoscere, qui Ecclesiæ laboranti solenne patrocinium denegarit, cuique antiquius quidquam fuerit quam Protectoris insigne, longa & justa possessione quæsitum, novorum beneficiorum cumulo sibi confirmare. Quamvis autem inter Summos Pontifices Regesque Gallia quandoque similitates intercesserint, nihil tamen de Protectionis jure eis decessisse certum est. Quos enim privata res aliquandiu abalienaverant, in commune totius Ecclesiæ bonum conspirantia studia ita perfectè sacrosanctæ sedi conciliarunt, ut felici dissidio disjuncti videantur, quos arctiora deinceps amicitia vincula constrinxerunt. Ceterum præ aliis retro Gallia Regibus, Augustissimo Principi nostro potissimum Assertoris Titulum deberi, consumptæ in præsidium sedis apostolicæ regni vires, exhaustum ærarium abundè testantur. Elangueret in plerisque regni provinciis Christiana fides, Religio prostrata jacebat, vixque Ecclesiæ Romanæ inane nomen in ludibrium supererat. Lugubrem Matris fortem misertus Ludovicus, ut afflictæ pias vices exhiberet, in propria viscera arma convertit; subjectosque sibi populos ultore ferro profecurus est, ut parenti suus splendor contaret, pristinaque dignitas restitueretur. Nondum apostolicæ sedis conjurati hostes spiritus deposuerant, quantumcunque amissis aliquot urbibus debilitati, adversisque præliis imminuti, artibus scilicet & sociorum auxiliis confisi, atque Arce feroces. Accessit invictissimi Principis virtuti ac fortunæ Grande Incrementum Eminentissimi Cardinalis Ducis Richelij prudentia, fortitudo, fides: cujus ministerio, cadente Romanæ Ecclesiæ æmula, elusisque factiosorum artibus, atque auxiliariis classibus dissipatis, fracti rebellium animi tandem ceciderunt, & debita sedi apostolicæ auctoritas rediit. Summi hujus viri, rerum divinarum atque humanarum consultissimi, solerti etiam prudentiæ debemus, quòd Ecclesiæ & Regni jura æquis ponderibus librando, (ut Ecclesiæ Romanæ Principem purpuratum, & Ducis corona Regis beneficio insignitum decebat) unicuique sua præstet intacta atque inviolata. Nec alius eventus expectandus erat sapientissimo Principi, cum religiosissimum Sacerdotem interioribus consiliis admoveret; B. Remigio florentissimum imperium jam olim Regibus nostris prænuntiantem, quando Episcoporum operam in administrando regno adhiberent.

T. 1. Liben. Eccl. Gall. cap. 1. N. 5. & in Notis ad N. 4.

Paulus I. ep. ad Francos. Verè enim virtutum est nomen gentis vestra super multas generationum nationes, & regnum Francorum volens emicat in conspectu hominum quicquid hinc hinc gustum catholicæ & apostolicæ sanctæ Dei Ecclesiæ liberatoribus præeratur Regibus. Infia: *Verè quidem, carissimi, gens sancta, præcæle sacerdotum, populæ acquisitione, cui benedixit Deus Israel.* Math. Paris. 20. 1244. Secundum antiquam & consuetudinem Francie consuetudinem & libertatem, Romanus Pontificus contra insultum Imperatoris defendit, & si necessitas expostularet, non in suo regno receptaret, sicut bene memoria Alexandri Papa exalanti, & a facie imperatoris Friderici persequenti fugienti.

Elogium Cardinalis Richelij.

Epistola Remij ad Chiodorem: Sacerdotibus non laicorum debita deferre, & ad eorum consilia se non recurrere. Quod si non fecerit, cum illis convenire, provinciam melius persequere.